

ח' ניסן תש"ע
 23/03/10

הבהרה לגבי חילוקי המנהגים בעניין כשרות הבשר ה"חלק" או "הכשר"

בהתאם לדרישת הציבור הננו להבהיר מס' נקודות בעניין חילוקי המנהגים לגבי כשרות הבשר המכונה בשר "כשר" והבשר ה"חלק" ("גלאט") הנמכר בארץ באופן כללי אשר חלקו מיובא כשהוא קפוא תחת הכשר הרבנות הראשית לישראל, כלהלן:

על פי ההלכה, ניתן לאכול בשר בהמה, חיה ועוף, לאחר שנשחטו כדון, רק ממין טהור בלבד המצוינים בתורה ושיש לגבם מסורת אמינה המזהה אותם כטהורות. לאחר השחיטה, מתבצעת בדיקה על מנת לוודא כי השחיטה נעשתה כדון וכי אין סימנים העשויים להעיד על בעיות של טריפה.

לגבי בהמות – נערכות מס' בדיקות וביניהן בדיקת הריאה. לעיתים ניתן למצוא מס' סוגי "סירכות" המצויות על פני הריאה במקומות שונים, אשר עשויות להעיד כאמור על כך שהריאה ננקבה, דבר הפוסל בהמה. לעיתים מדובר על ריר בלבד היורד בקלות במישוש קל.

מון רבינו יוסף קארו זצ"ל פסק בשולחן ערוך (חלק יורה דעה סימן ט"ל סעיף ז) שכל מקום שאסרו סירכת הריאה, אין הפרש בין שתהיה הסירכא דקה כחוט השערה, בין שתהיה עבה וחזקה מאד, ולא כאותם שממעכים ביד ואם נתמעכה תולים להקל, וכל הנוהג כן, כאילו מאכיל טריפות לישראל.

הרמ"א זצ"ל (בסעיף יג) מאידך כתב: "ויש מתירין למשמש בסירכות ולמעך בהם, ואומרים שסירכא (שאוסרת, דהיינו שאינה סתם ריר), אפילו אם ימעך בה אדם כל היום, לא תנתק, ולכן כל מקום שיתמעך תולין להקל, ואומרים שאינו סירכא אלא ריר, ואף על פי שהוא קולא גדולה, כבר נהגו כל בני מדינות אלו, ואין למחות בידם מאחר שיש להם על מה שיסמוכו". כוונתו לרבינו הרא"ש, שהזכיר שכך הוא מנהג אשכנז, למעך הסירכות ביד, לבדוק אם מדובר בסירכא או בריר בעלמא. וכן פסק להקל המהרש"ל והש"ך ועוד רבים.

בשר כזה שאין בו סירכות כלל נקרא בשר "חלק", ובשר שנמצאו בו סירכות שנמעכות ביד נקרא "כשר", ואם אינן נמעכות אפילו ביד, הבשר מוגדר "טרף" לחלוטין.

לסיכום: הספרדים ובני עדות המזרח, אשר קבלו עליהם הוראות מון הבית יוסף, נוהגים להחמיר ולהיזהר מאד בדבר זה, שלא לאכול מבהמה טהורה שנשחטה כדון אך נמצאו בריאתה סירכות ואפילו אם הם דקות כחוט השערה. לעומת זאת האשכנזים הפוסקים כשיטת הרמ"א נהגו להקל.

נבקש מרבני העיר, השכונות, ובתי הכנסיות העוסקים בהנחלת שיעורי תורה לציבור הרחב להכליל נושא זה במסגרת השיעורים הניתנים על ידם.

כמו"כ נבקש להבהיר לציבור הרחב כי בשר "כשר" המצויין **כ"לא מוכשר"** מחוייב לעבור תהליך הכשרה לפני השימוש שאם לא כן הבשר ייאסר באכילה ויטריף את הכלים.

כן יש לדעת שמסעדות, מלונות וכל בתי האוכל והיצרנים אשר להם תעודות הכשר ברמת כשרות רגילה (ולא מהדרין) מטעם הרבנות המקומית עשויים לעשות שימוש גם בבשר "כשר" בלבד ולא "חלק" אלא אם כן צויין אחרת על ידי הרבנות המקומית.

כל אחד יעשה כפי מנהג אבותיו ויתיעץ עם רב פוסק כיצד לנהוג בביתו וכן במגזר הציבורי. בהזדמנות זו, הציבור מתבקש לרכוש תוצרת אך ורק במקומות מוסדרים ומושגחים בעלי תעודות הכשר בתוקף.

בברכת התורה והארץ,
 רפי זוקאי
 מנהל היחידה הארצית
 לאכיפת חוק איסור הנגעה בכשרות

בכבוד רב,
 הרב יעקב סגל
 ראש אגף הכשרות

העתקים: הרה"ג הרבנים הראשיים לישראל שליט"א, מר עודד יוני - מנכ"ל הרה"ר לישראל, מר שמעון אולמן, ע"ד - היועץ המשפטי לרה"ר